

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๕๐๘/๓๗/๙๒

กวด. 72
วันที่ 25 พ.ค. 65
เวลา 16.00 น.

สลด.
ส่ง : กวด. ✓ ก. 9 ก.
รับที่ : ๕5315/65
25 พ.ค. 2565 เวลา 15.37 น.

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ
๑๐๔๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง โครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. สำเนาสัญญาระหว่างกระทรวงอุตสาหกรรมและบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (เดิม บริษัท ไทยอะกริโกโปแตช จำกัด) ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๗
๓. สำเนาคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ที่ ๑-๔/๒๕๔๗ ชนิดแร่โพแทช ที่จังหวัดอุดรธานี
๔. สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรธานี ที่ อต ๐๐๓๓(๒)/๑๙๒๖๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๑๐๐๙.๒/๕๘๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗
๖. สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรธานี ที่ อต ๐๐๓๓(๒)/๑๑๖๓๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙
๗. สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรธานี ที่ อต ๐๐๓๓(๒)/๑๒๑๖๓-๑๒๑๖๖ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙
๘. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๙๐๘/๓๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒
๙. สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรธานี ที่ อต ๐๐๓๓(๔)/๕๒๐ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓
๑๐. สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๑๐๑๐.๒/๑๒๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒
๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๙.๒/๑๒๓๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๗/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอโครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นโครงการที่ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้กระทรวงอุตสาหกรรมลงนามในสัญญาให้สิทธิสำรวจและผลิตแร่โพแทชกับบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (เดิม บริษัท ไทยอะกริโกโปแตช จำกัด) เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๗ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างรายได้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑.เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ โครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานี เป็นโครงการที่กระทรวงอุตสาหกรรมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๓ เชิญชวนบริษัทต่าง ๆ ยื่นขอสิทธิสำรวจและผลิตแร่โพแทชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (เดิม บริษัท ไทยอะกริกโกลโปแตช จำกัด) ได้ยื่นขอรับสิทธิดังกล่าวในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๗ อนุมัติร่างสัญญาให้สิทธิสำรวจและทำเหมืองโพแทชในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้ลงนามในสัญญาดังกล่าวกับบริษัท เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๗ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๒ บริษัทได้รับอนุญาตบัตรพิเศษเพื่อการสำรวจแร่โพแทชในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๑๒ แปลง พื้นที่รวม ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ จากการสำรวจพบพื้นที่ศักยภาพแหล่งแร่โพแทชที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์จำนวน ๒ แหล่ง ได้แก่ แหล่งแร่อุดรเหนือและแหล่งแร่อุดรใต้ บริษัทจึงได้ยื่นขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินในพื้นที่แหล่งแร่อุดรเหนือ จำนวน ๑ แปลง ได้รับการจดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ ชนิดแร่โพแทช ที่อำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอประจักษ์ศิลปาคม และอำเภอนองน่าน ซึ่งยังไม่ได้รังวัดกำหนดเขตพื้นที่คำขอประทานบัตร และบริษัทได้ยื่นขอประทานบัตรในพื้นที่แหล่งแร่อุดรใต้ ได้รับการจดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๑-๔/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ จำนวน ๔ แปลง ชนิดแร่โพแทช ที่อำเภอเมืองอุดรธานี และอำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ซึ่งคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่ ๑-๔/๒๕๔๗ ทั้ง ๔ แปลงดังกล่าวได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่โพแทชในเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของโครงการที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ผลดีและประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้ในอนาคต และให้กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการข้างต้นต่อคณะรัฐมนตรี โดยจะต้องมีความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ รับทราบขั้นตอนสำคัญในการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ ๑ การดำเนินการคำขอประทานบัตรในพื้นที่ ขั้นตอนที่ ๒ การพิจารณาอนุญาตประทานบัตร และขั้นตอนที่ ๓ การอนุญาตให้เปิดการทำเหมือง โดยคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินทั้ง ๔ แปลง ของบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ที่จังหวัดอุดรธานี ได้ผ่านขั้นตอนที่ ๑ เรียบร้อยแล้ว และต้องดำเนินการในขั้นตอนที่ ๒ และขั้นตอนที่ ๓ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สำระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ คำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่ ๑-๔/๒๕๔๗ ของบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ชนิดแร่โพแทช ที่อำเภอเมืองอุดรธานี และอำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๔ แปลง เนื้อที่รวม ๒๖,๔๔๖ ไร่ ๑ งาน ๔๙ ตารางวา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) เป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมบนผิวดินซึ่งเป็นที่ดินมีเอกสารสิทธิและที่ดินมีสิทธิครอบครองของผู้ขอเอง จำนวน ๑๑๑ ไร่ ๒ งาน ๓๙ ตารางวา คำขอประทานบัตรทั้ง ๔ แปลงดังกล่าว ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ดังนี้

๔.๑.๑ การรังวัดกำหนดเขตพื้นที่คำขอประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และการไต่สวนพื้นที่คำขอประทานบัตรตามระเบียบว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรังวัดกำหนดเขตคำขอ เพื่อตรวจสอบสิทธิในพื้นที่ที่ยื่นขอประทานบัตร และลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่เพื่อใช้ประกอบการเขียนแผนที่แสดงการรังวัดคำขอ

๔.๑.๒ การปิดประกาศการขอประทานบัตรซึ่งมีการร้องเรียนคัดค้าน การจัดประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการทำเหมืองแร่ และการขอความเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่คำขอประทานบัตรซึ่งให้ความเห็นชอบการดำเนินโครงการ จำนวน ๕ แห่ง และไม่เห็นด้วยในการดำเนินโครงการ จำนวน ๑ แห่ง

๔.๑.๓ คณะกรรมการเฉพาะกิจระดับจังหวัด ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นแย้งก่อนที่โครงการจะได้รับอนุญาต ได้พิจารณาให้ความเห็นแก่หน่วยงานอนุญาตโดยมีมติให้ดำเนินการคำขอประทานบัตรตามขั้นตอนการขออนุญาตประทานบัตรต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๑.๔ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้ให้ประมวลข้อมูลโครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานีเข้าสู่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้จัดตั้งกองทุนสนับสนุนโครงการศึกษาวิจัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในโครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานีตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เพื่อศึกษาวิจัยและทบทวนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งคณะกรรมการตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียในโครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานี ได้คัดเลือกบริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยดังกล่าว ต่อมาคณะกรรมการตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียได้มีมติรับรองผลการตรวจรับงานการศึกษาวิจัยของบริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด และได้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย

(๒) คณะกรรมการจัดการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ได้ปิดประกาศเผยแพร่การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียไว้ในที่เปิดเผย ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ เคเบิลทีวีท้องถิ่น และรถแห่ประชาสัมพันธ์ ประกาศเผยแพร่แก่ประชาชนทางเว็บไซต์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งจัดส่งประกาศและเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นให้ผู้มีส่วนได้เสียของโครงการทั้งผู้อยู่อาศัยและผู้มีสิทธิในที่ดินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

(๓) การจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียโครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานี ได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙ โดยได้มีการนำเสนอข้อมูลของโครงการ ผลการศึกษาและประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) การพัฒนาเหมืองแร่โพแทช รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและความคิดเห็นของผู้พิจารณารายงาน ผลการศึกษาโครงการศึกษาวิจัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและมาตรการเพิ่มเติมสำหรับโครงการ โดยมีผู้แทนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือซึ่งเป็นผู้จัดทำรายงาน SEA เข้าร่วมชี้แจง โดยได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียได้แสดงความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็นดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย

(๔) การปิดประกาศ...

(๔) การปิดประกาศผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ได้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย และประกาศเผยแพร่แก่ประชาชนทางเว็บไซต์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอุดรธานีได้ยื่นหนังสือคัดค้านโครงการและการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ต่อมาจังหวัดอุดรธานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวและได้แจ้งผู้ร้องเรียนว่าคณะกรรมการจัดการรับฟังความคิดเห็นฯ ได้ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์ถูกต้องตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดไว้

(๕) จังหวัดอุดรธานีได้นำเรื่องโครงการเหมืองแร่โปแตชจังหวัดอุดรธานีเข้าพิจารณาให้ความเห็นในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ นายอำเภอ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้นำองค์กรเอกชนจังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ กรณีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียมีความเห็นทั้งสนับสนุนและคัดค้านโครงการโดยหัวหน้าส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุมให้ความเห็นสนับสนุนการดำเนินโครงการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๔.๑.๕ จังหวัดอุดรธานี ส่งเรื่องคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินทั้ง ๔ แปลงให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ดำเนินการเพื่อการอนุญาต เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งจังหวัดอุดรธานีเห็นควรอนุญาตและให้ความเห็นเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๔.๒ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐

๔.๒.๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นกรณีบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และเสร็จสิ้นก่อนที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับ แต่ยังไม่ได้รับประทานบัตร เห็นว่าแม้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะกำหนดกระบวนการปิดประกาศการขอประทานบัตรตามมาตรา ๕๖ การจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ รวมทั้งกำหนดให้มีกระบวนการประชุมปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๖ ไว้แตกต่างจากกระบวนการปิดประกาศการขอประทานบัตรและการจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๔๙ ประกอบกับมาตรา ๘๘/๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ แต่โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ จนเสร็จสิ้นแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวทั้งที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ล้วนเป็นขั้นตอนที่กำหนดให้ต้องดำเนินการในชั้นยื่นคำขอทั้งสิ้น ในการยื่นคำขอผู้ขอจึงต้องดำเนินการต่าง ๆ มาแล้วจนครบถ้วน และเมื่อกระทรวงอุตสาหกรรมได้รับคำขอไว้แล้ว การดำเนินการต่อไปจึงเป็นหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรมที่จะต้องดำเนินการในขั้นตอนการออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินอันเป็นการดำเนินการที่พ้นจากขั้นตอนซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว ดังนั้น คำขอที่ยื่นและดำเนินการตามขั้นตอนที่ครบถ้วนแล้ว จึงเป็นคำขอตามมาตรา ๑๘๘ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ การดำเนินการต่อจากนั้นไปจึงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๔.๒.๒ คณะกรรมการจัดการประชุมปรึกษาเบื้องต้นซึ่งเป็นคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้พิจารณาข้อมูลจากศึกษาวิจัยและทบทวนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมความเห็นผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี แนวทางการจัดทำข้อมูลฐานเปรียบเทียบ (Baseline Data) ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโครงการเหมืองแร่โปแตชตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และความเห็นจาก

การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีมติเห็นชอบกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม เสนออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนดเป็นเงื่อนไขในประทานบัตร (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙)

๔.๒.๓ คณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทนซึ่งเป็นคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้กำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนกรณีที่มีการทำเหมืองใต้ดินในระดับความลึกจากผิวดินเกินกว่าหนึ่งร้อยเมตร ให้แก่ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือผู้ที่มีสิทธิทำกินในที่ดินตามกฎหมายอื่นในพื้นที่นั้น โดยถือเอาจำนวนเงินค่าชดเชยที่กำหนดไว้ในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีกรอบวงเงิน ๑,๒๐๐ ล้านบาท ตลอดระยะเวลาทั้งโครงการ ๒๕ ปี เป็นวงเงินทดแทน ต่อมาคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีมติให้ยกเลิกการจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษที่กำหนดไว้ในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยให้ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐)

๔.๓ การศึกษาและประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) การพัฒนาเมืองแร่โพแทช และการศึกษาความเป็นไปได้การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

๔.๓.๑ การศึกษาและประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) การพัฒนาเมืองแร่โพแทช

รายงานการศึกษาและประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) การพัฒนาเมืองแร่โพแทช ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างศักยภาพของพื้นที่กับทางเลือกในการพัฒนาโครงการ ศึกษาวิเคราะห์และประเมินผลใน ๔ มิติ ได้แก่ มิติด้านสิ่งแวดล้อม มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม และมิติด้านเทคโนโลยี และได้เลือกพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สกลนคร ชัยภูมิ และนครราชสีมา ในการดำเนินการโครงการ เมื่อได้ทำการศึกษาวิเคราะห์และประเมินผลแล้วได้เสนอทางเลือกยุทธศาสตร์ไว้ ๔ ทางเลือก และนำไปประเมินทางเลือกการพัฒนาเมืองแร่โพแทชจากตัวแทนกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ได้แก่ ทางเลือกที่ ๑ ยุติการลงทุนทำเหมืองในพื้นที่ ทางเลือกที่ ๒ ชะลอโครงการทำเหมืองออกไประยะหนึ่งเพื่อศึกษาเพิ่มเติม ทางเลือกที่ ๓ พัฒนาโครงการทำเหมืองบางพื้นที่อย่างมีเงื่อนไข และทางเลือกที่ ๔ พัฒนาโครงการทำเหมืองทุกพื้นที่อย่างมีเงื่อนไข

จากผลการศึกษา SEA การพัฒนาเมืองแร่โพแทชในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่าผู้มีส่วนได้เสีย ได้เลือกทางเลือกที่ ๓ การพัฒนาเมืองแร่โพแทชบางพื้นที่อย่างมีเงื่อนไข เป็นทางเลือกสูงสุดร้อยละ ๖๓.๑๖ ทางเลือกที่ ๔ พัฒนาโครงการทำเหมืองทุกพื้นที่อย่างมีเงื่อนไข ร้อยละ ๒๖.๒๓ และทางเลือกที่ ๑ ยุติการลงทุนทำเหมืองในพื้นที่ ร้อยละ ๑๐.๕๓ ซึ่งการพัฒนาเมืองแร่โพแทชอย่างมีเงื่อนไขหมายถึง ๑) การพัฒนาเมืองแร่โพแทชควรมีเงื่อนไขตามกรอบวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และมาตรการป้องกันล่วงหน้าทั้งมิติเทคโนโลยี มิติสิ่งแวดล้อม มิติสังคม และมิติเศรษฐศาสตร์ ตามรายงานการศึกษาเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน และไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต การมีสุขภาพอนามัยที่ดีของชุมชน และเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จและมาตรการในการดำเนินการ ๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองแร่โพแทช รวมทั้งข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามรายงานการศึกษาควรเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเมืองแร่โพแทช ๓) ค่าภาคหลวงแร่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในพื้นที่พัฒนาเมืองแร่โปแตซควรรได้รับการจัดสรรให้เพียงพอในการพัฒนาอย่างยั่งยืน และควรนำมาใช้เพื่อตอบสนองการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ ๔) ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในการประกอบอาชีพ เนื่องจากการพัฒนาเมืองแร่โปแตซควรรได้รับการชดเชยรายได้ที่เหมาะสม

๔.๓.๒ การศึกษาความเป็นไปได้การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

รายงานการศึกษาความเป็นไปได้การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากเมืองแร่โปแตซ ปี ๒๕๕๙ โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปได้ว่า ๑) อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากเมืองแร่โปแตซมีศักยภาพที่จะทดแทนการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปุ๋ยโพแทสเซียมรวมทั้งอนินทรีย์เคมีเกรดอุตสาหกรรม ๒) โซเดียมคลอไรด์และโซเดียมไฮดรอกไซด์มีความเป็นไปได้ในการพัฒนา โดยเกณฑ์ในการพิจารณาทางเศรษฐศาสตร์ สาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อม รวมถึงปริมาณการนำเข้าและส่งออกของสารนั้นๆ ๓) เทคโนโลยีในการผลิตอุตสาหกรรมต่อเนื่องเป็นเทคโนโลยีที่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยอาจต้องมีการนำเข้ามาจากต่างประเทศ ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับคุณภาพแร่ที่ผลิตได้ภายในประเทศ ๔) ในการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคม อุตสาหกรรมอนินทรีย์เคมีต่อเนื่องจากเมืองแร่โปแตซมีประเด็นที่สำคัญ คือ การใช้พลังงานและน้ำ และการเกิดน้ำเสีย ส่วนประเด็นด้านสังคม ได้แก่ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการตั้งโรงงาน โดยเฉพาะการจัดการของเสียและน้ำเสีย และการอพยพย้ายถิ่นของแรงงานและประชากร ๕) แนวทางและมาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาครัฐ ได้แก่ การสนับสนุนเรื่องโครงข่ายสาธารณูปโภค เช่น พลังงาน และน้ำ โครงข่ายคมนาคมขนส่ง ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสังคม การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาด้านบุคลากร เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากเมืองแร่โปแตซ และการส่งเสริมเครือข่ายผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องในประเทศ

๔.๔ การดำเนินโครงการ

๔.๔.๑ เทคนิคและวิธีการทำเหมือง

โครงการเมืองแร่โปแตซจังหวัดอุดรธานี เป็นการทำเหมืองใต้ดินด้วยวิธีแบบห้องสลับเสาค้ำยัน (Rooms and Pillars) ซึ่งเป็นเทคนิคและวิธีการทำเหมืองแร่โปแตซในระดับสากล ชั้นแร่โปแตซอยู่ที่ระดับความลึก ๒๔๐-๓๙๐ เมตร จากระดับผิวดิน มีปริมาณสำรองแร่โปแตซที่สามารถทำเหมืองได้ประมาณ ๘๕ ล้านเมตริกตัน เมื่อนำมาแต่งแร่โดยวิธีการลอยแร่ (Flotation) จะได้โพแทสเซียมคลอไรด์ (KCl) ประมาณ ๓๓ ล้านเมตริกตัน มีแผนการผลิต ๒ ล้านตันต่อปี อายุโครงการ ๒๕ ปี

๔.๔.๒ ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ

แร่โปแตซเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในอุตสาหกรรมปุ๋ย และอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ แร่โปแตซเป็นแร่เศรษฐกิจเป้าหมายที่สำคัญภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้นำเข้าแร่โปแตซจากต่างประเทศปีละประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าประมาณ ๗,๖๐๐-๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยคาดการณ์ว่าประเทศไทยจะต้องนำเข้าแร่โปแตซเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาแร่โปแตซในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น

โครงการเมืองแร่โปแตซจังหวัดอุดรธานี มีมูลค่าการลงทุนของโครงการประมาณ ๓๖,๐๐๐ ล้านบาท จะทำให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ช่วยลดการนำเข้าแร่โปแตซที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปุ๋ย ทำให้ราคาปุ๋ยถูกลงซึ่งจะช่วยลดต้นทุนให้แก่ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

๔.๔.๓ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

(๑) การลดระดับของผิวดินจากการทำเหมือง

รายงานการศึกษาขนาดของการลดระดับของผิวดินเหนือแผงผลิตแร่โพแทชด้วยแบบจำลองเชิงตัวเลข ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้นำแผงผลิตแร่ตามแผนผังโครงการทำเหมืองใต้ดินที่ได้ทบทวนการออกแบบการทำเหมืองใต้ดินใหม่ เพื่อวิเคราะห์หาขนาดของการลดระดับของผิวดินเหนือเหมืองแร่โพแทชใต้ดินกับเวลา เป็นระยะเวลา ๓๐ ปี จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองเชิงตัวเลขด้วยโปรแกรม 3DEC พบว่า ขนาดการลดระดับของผิวดินสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ ๔.๑๓ เซนติเมตร และ ๒.๕๑ เซนติเมตร ตามลำดับ ความลาดชันสูงสุดบริเวณขอบแอ่งของพื้นที่ที่จะเกิดการลดระดับของผิวดิน มีค่าเท่ากับ 0.17×10^{-3} (๐.๐๔ เมตร/ ๒๓๔.๘๐๔ เมตร) โดยสรุปโครงสร้างต่าง ๆ บนผิวดินเหนือพื้นที่การทำเหมืองโพแทชใต้ดินคาดว่าจะไม่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองใต้ดิน

(๒) การจัดการกองเกลือและน้ำเค็มที่เกิดขึ้นในโครงการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ให้ความเห็นชอบ สรุปได้ดังนี้

(๒.๑) เกลือที่ได้จากกระบวนการแต่งแร่นำไปถมกลับในช่องว่างที่เกิดจากการทำเหมืองเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงของเสาค้ำยันเหมืองใต้ดินให้เพิ่มมากขึ้น การนำเกลือไปถมกลับเริ่มในปีที่ ๕ นับจากวันที่เริ่มการทำเหมือง และต้องไม่มีกองเกลือคงเหลืออยู่เมื่อสิ้นสุดโครงการ

(๒.๒) พื้นที่เก็บกองเกลือประมาณ ๑๔๖ ไร่ โดยมีการบดอัดพื้นด้วยดินเหนียวหนา ๑ เมตร และปูพื้นด้วยพลาสติก HDPE หนา ๒.๕ มิลลิเมตร จำนวน ๒ ชั้น พร้อมทั้งสร้างคันดินโดยรอบพื้นที่กองเก็บ และสร้างบ่อกักเก็บน้ำเค็มซึ่งต้องบดอัดพื้นด้วยดินเหนียวและปูพื้นด้วยพลาสติก HDPE เช่นเดียวกันเพื่อป้องกันน้ำเค็มซึมลงสู่ชั้นน้ำใต้ดินหรือแผ่กระจายออกสู่พื้นที่โครงการ โดยพื้นที่รองรับน้ำคำนวณจากสถิติฝนตกสูงสุดต่อวันในรอบ ๕๐๐ ปี และไม่มีกระแสน้ำเค็มออกจากพื้นที่โครงการ

(๒.๓) น้ำเค็มที่ได้จากกระบวนการแต่งแร่จะถูกนำกลับมาใช้ใหม่ และน้ำเค็มที่มีความเข้มข้นจะถูกนำไปผสมกับเกลือเพื่อนำไปถมกลับในเหมืองใต้ดินผ่านทางท่อ

(๒.๔) โครงการมีการขุดบ่อเพื่อกักเก็บน้ำฝนไว้ใช้ในโครงการ จำนวน ๕ บ่อ ซึ่งจะเก็บน้ำได้ประมาณ ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยไม่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะของประชาชน

ทั้งนี้ กองเกลือซึ่งเป็นทางแร่ที่เกิดจากกระบวนการแต่งแร่เป็นเกลือที่มีความชื้นสูง เมื่อความชื้นลดลงจะทำให้บริเวณพื้นผิวของกองเกลือเกิดการเกาะยึดจับตัวกันแน่นจึงไม่ทำให้เกิดฝุ่นเกลือฟุ้งกระจายซึ่งต้องมีการติดตามตรวจวัดอย่างต่อเนื่อง

๔.๕ การร้องเรียนคัดค้านโครงการ และการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

๔.๕.๑ การร้องเรียนคัดค้านโครงการ

โครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานี มีทั้งกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้ร้องเรียนคัดค้านโครงการ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่มาโดยตลอด โดยประเด็นการร้องเรียนคัดค้านที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การทรุดตัวของผิวดินจากการทำเหมือง ปัญหาดินเค็ม น้ำเค็มฝุ่นเกลือ และกองเกลือบนผิวดิน ซึ่งปัญหาในการร้องเรียนคัดค้านดังกล่าวได้มีการศึกษาและกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้แล้วตามข้อ ๔.๔.๓

๔.๕.๒ การฟ้องคดี...

๔.๕.๒ การฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

นายเตียง ธรรมอินทร์ และพวกในนามกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอุดรธานี ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองอุดรธานี ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง ๑) ให้รายงานการไต่สวนตามคำขอ ประธานบัตรที่ ๑/๒๕๔๗ ถึง ๔/๒๕๔๗ รวม ๔ ฉบับ เป็นรายงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้เพิกถอน รายงานดังกล่าวให้มีผลนับแต่วันที่จัดทำรายงาน ๒) เพิกถอนกระบวนการขั้นตอนที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง จากรายงานตามข้อ ๑ ที่เพิกถอนแล้วทั้งหมด โดยให้มีผลนับแต่วันที่จัดทำรายงาน ต่อมาศาลปกครองอุดรธานี ได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ส.๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ พิพากษา ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการพิจารณาคำขอประธานบัตรที่ ๑/๒๕๔๗ ถึง ๔/๒๕๔๗ ของบริษัท เอเชีย แปซิฟิค โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรังวัดกำหนดเขตคำขอตามพระราชบัญญัติ แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖ ประกอบมาตรา ๑๑๙ กำหนดให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่กำหนดเขตพื้นที่คำขอประธานบัตรโดยวิธีการรังวัดหรือ วิธีการอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรังวัดกำหนดเขตคำขอตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกตามความในมาตรา ๑๑๙ กำหนดเกี่ยวกับการรังวัดกำหนดเขตพื้นที่คำขอประธานบัตร โดยไม่ได้มี ข้อกำหนดในเรื่องการไต่สวนพื้นที่คำขอประธานบัตร และข้อมูลการไต่สวนพื้นที่คำขอประธานบัตรไม่ใช่ ข้อมูลประกอบการพิจารณาออกประธานบัตร อีกทั้งกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติและประกาศที่เกี่ยวข้อง ไม่มีข้อกำหนดให้ต้องนำข้อมูลจากการไต่สวนพื้นที่คำขอประธานบัตรมาใช้ ประกอบการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และสำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการคำขอประธานบัตรที่ ๑-๔/๒๕๔๗ ของบริษัท เอเชีย แปซิฟิค โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรังวัดกำหนดเขตคำขอตามพระราชบัญญัติแร่ ตามคำพิพากษาศาลปกครองอุดรธานีแล้ว

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๕.๑ รายงานการศึกษาและประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) การพัฒนา เมืองแร่โพแทชในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สรุปว่าผู้มีส่วนได้เสีย ได้เลือกทางเลือกการพัฒนาเมืองแร่โพแทชบางพื้นที่อย่างมีเงื่อนไข เป็นทางเลือกสูงสุดร้อยละ ๖๓.๑๖ ทางเลือกการพัฒนาโครงการทำเหมืองทุกพื้นที่อย่างมีเงื่อนไข ร้อยละ ๒๖.๒๓ และทางเลือกยุติการ ลงทุนทำเหมืองในพื้นที่ ร้อยละ ๑๐.๕๓

๕.๒ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่ สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-ไม่มี-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ จังหวัดอุดรธานีได้นำเรื่องโครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานี เข้าพิจารณาให้ความเห็นในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ นายอำเภอ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้นำองค์กรเอกชนจังหวัดอุดรธานี กรณีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียมีความเห็นทั้งสนับสนุนและคัดค้านโครงการ โดยหัวหน้าส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุมให้ความเห็นสนับสนุนการดำเนินโครงการ

๘.๒ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้นำข้อมูลโครงการ การสร้างการรับรู้และความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และการดำเนินโครงการเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นประกอบการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

๘.๒.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าโครงการเหมืองแร่โพแทชคำขอประทานบัตรที่ ๑-๔/๒๕๔๗ ของบริษัท เอเชีย แปซิฟิค โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองขอนกว้าง ตำบลโนนสูง ตำบลหนองไผ่ อำเภอเมือง และตำบลห้วยสามพาด ตำบลนาม่วง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ครบถ้วนแล้ว จึงไม่ขัดข้องในการเสนอโครงการเหมืองแร่โพแทชจังหวัดอุดรธานีต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมนำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอไว้ในรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการฯ ที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านเหมืองแร่และอุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ มีมติให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการส่งอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑)

๘.๒.๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ในกรณีที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่องยุทธศาสตร์การบริการจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นไว้ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่องการทำเหมืองแร่โพแทช ที่คณะกรรมการฯ เห็นควรให้พิจารณาจัดทำการศึกษาประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ให้แล้วเสร็จก่อนการกำหนดแนวทางในการผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการผลิตปุ๋ย/แร่โพแทชของอาเซียนและเอเชีย รวมทั้งการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ (อาทิ แร่โพแทช) เนื่องจากพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ดังกล่าว และพื้นที่ที่เกี่ยวข้องย่อมครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง มีผู้มีส่วนได้เสียเป็นจำนวนมาก และมีมิติการพัฒนาที่เกี่ยวข้องหลากหลาย ครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว เห็นควรที่จะดำเนินการต่อไปได้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒)

๙. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดว่าการอนุญาตให้ทำเหมืองให้พิจารณาอนุญาตได้เฉพาะในพื้นที่ที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง มีความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และมาตรา ๕๓ (๓) กำหนดให้การทำเหมืองใต้ดินเป็นการทำเหมืองประเภทที่ ๓ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่เป็นผู้ออกประทานบัตร

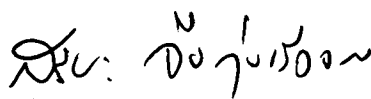
๙.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบให้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ซึ่งแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่นี้ได้กำหนดให้คำขอประทานบัตรที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ดังนั้น พื้นที่คำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่ ๑-๔/๒๕๔๗ ของบริษัท เอเชีย แปซิฟิค โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด จึงเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่สามารถดำเนินการเพื่อการอนุญาตประทานบัตรได้ อีกทั้งแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ได้มีการศึกษาและกำหนดแนวทางบริหารจัดการแร่โพแทชไว้แล้ว

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า คำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่ ๑-๔/๒๕๔๗ ของบริษัท เอเชีย แปซิฟิค โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด จำนวน ๔ แปลง ที่จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายว่าด้วยแร่ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยพื้นที่คำขอประทานบัตรเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ รวมถึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียตามข้อ ๔.๑.๔ (๓) เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงขอเสนอผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบก่อนการดำเนินการคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินทั้ง ๔ แปลง ในขั้นตอนที่ ๒ การพิจารณาอนุญาตประทานบัตรตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป และขอทบทวนเพื่อยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ได้นำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ซึ่งในการอนุญาตประทานบัตรจะพิจารณาอนุญาตได้เฉพาะในพื้นที่ที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง มีความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่แล้วเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยะ จรุงเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

กองวิศวกรรมบริการ

โทร. ๐ ๒๔๓๐ ๖๘๔๗ ต่อ ๔๗๔๑

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๓๕๑๒